

Hugo Bouter

Vragen over het Vaderhuis

‘Maak niet het huis van Mijn Vader tot een huis van koophandel’.

‘In het huis van Mijn Vader zijn vele woningen (...) Ik ga heen om u plaats te bereiden’.

Johannes 2:16; 14:2

(a) Is het Vaderhuis eeuwig en ongeschapen, zoals God Zelf?

Sommigen hebben denkbeelden over het Vaderhuis, die nogal mystiek aandoen. Zij beweren dat het Vaderhuis *eeuwig* en *ongeschapen* zou zijn. Ik noem enkele citaten om dit te illustreren: ‘Voordat Hij een scheppende daad had verricht, toen er buiten Hem nog niets bestond, woonde de Eeuwige in het Vaderhuis.’ ‘Alleen zij die de Heer Jezus als hun leven ontvangen hebben, zullen wonen in het huis van de Vader, in de niet geschapen hemel, waar nog nooit een schepsel geweest is, waar geen engel ooit geweest is en ook nooit komen zal.’ ‘Christus is opgevaren *boven* alle hemelen (Ef. 4:10), dat wil zeggen: boven het uitspannel, verder dan het heelal, zelfs verder dan de derde hemel.’

Dit gaat echter ver buiten wat Johannes ons meedeelt over het Vaderhuis. Het gevaar is dat men wil indringen in dingen die voor ons verborgen zijn en geloof gaat hechten aan buitenbijbelse ideeën en openbaringen (vgl. Kol. 2:18). Deze gedachten zijn naar mijn overtuiging in strijd (1) met de godsleer, en (2) ook met de scheppingsleer (zie onder). Het gaat om menselijke redeneringen, die het Vaderhuis een uitzonderlijke, haast goddelijke status geven.

Buiten de drie-ene God Zelf is er echter *niets* dat eeuwig en ongeschapen is. Het Woord was in het begin bij God en 'alle dingen zijn door Hem geworden, en zonder Hem is niet één ding geworden dat geworden is' (Joh. 1:3). Ook de voor ons mensen onzichtbare wereld – waartoe het Vaderhuis behoort – is door Christus geschapen (Kol. 1:16). *Alle* dingen zijn in het aanzijn geroepen door Hem, 'die in de eeuwigheid woont, (...) in de hoogte en in het heilige' (Jes. 57:15). Zijn transcendentie gaat tijd en ruimte te boven.

God bewoont een ontoegankelijk licht (1 Tim. 6:16), en het licht woont bij Hem (Dan. 2:22). Hiervan kan men inderdaad zeggen dat het eeuwig en ongeschapen is, want dit licht is de uitstraling van Zijn persoonlijke heerlijkheid. God is *licht* en in Hem is in het geheel geen duisternis (1 Joh. 1:5). Hij is ook niet gebonden aan een bepaalde sfeer of plaats. Hierbij wijs ik op de woorden van Salomo bij de inwijding van de tempel: 'Zie, de hemel, zelfs de hemel der hemelen, kan U niet bevatten' (1 Kon. 8:27). De heerlijkheid van God gaat ons voorstellingsvermogen ver te boven. De geschapen werkelijkheid is volkomen van Hem afhankelijk, maar Hij Zelf overstijgt de schepping, die het werk van Zijn handen is.

Het huis van de Vader is in Johannes 2 een aanduiding van de *tempel* met de vele priesterwoningen, die op zijn beurt weer een beeld is van de *geschapen hemelen* als de woonplaats van God (vgl. Hebr. 9:23-24). Dit is het *hemelse* huis van de Vader, waarin Christus volgens Johannes 14 plaats voor ons heeft bereid na Zijn opstanding en hemelvaart.

Als de verheerlijkte Mens is Christus nu opgevaren 'boven alle hemelen', niet om een 'ongeschapen hemel' te betreden maar met het doel om alle dingen in hemel en op aarde te vervullen met Zijn glorie (Ef. 4:10). De term 'boven de hemelen' komt verder alleen in de psalmen voor (Ps. 8:2, 57:6,12; 108:5-6; 113:4-6; 148:4). Die verzen geven aan dat het om de geschapen wolken- en sterrenhemel gaat, die getuigt van Gods heerlijkheid. De aarde wordt er steeds bij genoemd als het terrein van de openbaring van Gods majesteit. Zo is het ook in Efeziërs 4:10, dat spreekt van Christus' verheven hemelse positie na Zijn hemelvaart, met het doel om alles in hemel en op aarde te vervullen met Zijn heerlijkheid. Dat doet Hij nu in de Gemeente met Zijn Geest, en straks met macht in het Vrederijk.

Een 'ongeschapen hemel' is eigenlijk een contradictio in terminis, omdat iedere plaats met tijd en ruimte te maken heeft. Laat staan dat schepselen in een niet-geschapen hemel zouden kunnen worden ingevoerd! De hemel van God is het werk van Zijn vingers (Ps. 8:4). Onze fysieke lichamen hebben tijd en ruimte nodig, ook in de eeuwigheid. Christus zegt in Johannes 14 dat Hij plaats voor ons gaat *bereiden* in het Vaderhuis. Het moet dan ook duidelijk zijn dat zo'n plaats niet

ongeschapen kan zijn. Want hoe zou iets dat voorbereiding *nodig heeft* vanaf alle eeuwigheid kunnen bestaan? Buiten God kan sowieso niets bestaan; en voordat Hij iets geschapen had, had Hij geen huis nodig. Maar wij hebben dat als schepselen wel nodig.

Het eeuwige Woord was echter van eeuwigheid bij God (Gr. *pros*, Joh. 1:1,2), en bij de Vader (Gr. *para*, Joh. 1:14; 17:5), eer de wereld was. Beide voorzetsels drukken nabijheid uit, en zeggen niets over een plaats of sfeer waar die nabijheid gestalte heeft gehad. Hier gaat het om de eeuwige en goddelijke relaties die horen bij de 'schoot' of de 'boezem' van de Vader (Joh. 1:18). Christus is van God uitgegaan, en de Heilige Geest is uitgegaan van de Vader en de Zoon (Joh. 15:26). Dan wordt er in Gods Woord *niet* gesproken over een 'plaats' of een 'huis', zoals dat in Johannes 14 wel het geval is.

(b) Moeten we niet verschil maken tussen het huis van de Vader en de schoot van de Vader?

Ja, er bestaat zeker onderscheid tussen het *huis* van de Vader (Joh. 2:16; 14:2), en de *schoot* van de Vader (Joh. 1:18). Er ontstaat gemakkelijk begripsverwarring wanneer dit onderscheid uit het oog wordt verloren. Waar het om draait, is dat wij onze schepselmatige positie niet kunnen verlaten, in deze schepping niet maar ook niet in de nieuwe schepping. Wij blijven altijd *schepselen* en kunnen niet worden verheven tot een eeuwige en ongeschapen (dus: goddelijke) positie. Dat voorrecht is voorbehouden aan de drie-enige God. Vandaar dat de geciteerde vooronderstellingen als onjuist van de hand moeten worden gewezen.

De betrekkingen tussen de Personen van de Godheid Zelf zijn uniek; daarover gaat het bij de term de 'schoot van de Vader'. Het 'huis van de Vader' is een ruimer begrip en is niet onlosmakelijk met de Godheid Zelf verbonden. Anders zouden wij als (nieuwe) schepselen ook nooit een plaats daarin kunnen krijgen. Doordat de Heer Jezus als *Mens* daar is binnengegaan, heeft Hij er voor ons als verlost mensenkinderen echter plaats bereid.

Inderdaad hebben wij als christenen wel te maken met dingen die hun *oorsprong* vinden boven en buiten de schepping: nl. de eeuwige liefdesrelatie tussen de Vader en de Zoon. De Zoon, die in de schoot van de Vader is, heeft Hem verklaard en Hij heeft deze goddelijke liefde hier op aarde onthuld. Maar wijzelf als nieuwe mensen, die deel mogen hebben aan deze eeuwige en ongeschapen 'dingen',

worden hierdoor niet verheven tot een positie boven en buiten de schepping. Wij blijven afhankelijke schepselen en de grens tussen Schepper en schepsel kan niet worden overschreden. Dat laatste zou het geval zijn wanneer het Vaderhuis met de vele woningen, waarin wij bij de opname van de Gemeente worden ingevoerd, inderdaad eeuwig en ongeschapen – en dus goddelijk – zou zijn. De oude Grieken geloofden in de eeuwige materie, maar dat was een vorm van pantheïsme.

Het is belangrijk dat nergens wordt gezegd dat wij een plaats (zullen) hebben in de *schoot* van de Vader! Want dat is de unieke en eeuwige plaats van de Zoon Zelf! Maar wij mogen zoals Johannes ‘aanliggen’ in de schoot van de Heer Jezus (Joh. 13:23), de Mens-geworden Zoon van God, en ons het voorwerp weten van Zijn liefde. Christus heeft de Vader verklaard en zodoende hebben wij de goddelijke liefde – de liefde van de eeuwige Vader en de eeuwige Zoon – leren kennen en genieten. Wat een wonder!

Samenvattend: het allerheiligste, de hemel der hemelen (in de woorden van het Oude Testament), of de derde hemel, het Vaderhuis (in de woorden van het Nieuwe Testament) – deze heerlijke plaats is een onderdeel van de geschapen werkelijkheid. Wij zullen straks daar worden ingevoerd en met verheerlijkte lichamen deelhebben aan de eeuwige dingen die hun oorsprong vinden in het Vaderhart. Met die dingen mogen wij ons trouwens nu reeds bezighouden. Het zijn ‘de dingen van de Vader’, die het hart van de Heer Zelf op aarde vervulden en die Hij hier heeft bekendgemaakt (vgl. Luc. 2:49 – dit zei de Heer in de tempel, het *aardse* huis van Zijn Vader!).

Noten bij deze twee vragen

- (1) Ik denk overigens niet dat het huis van de Vader beperkt is tot de derde hemel, het binnenste heiligdom. Het is ruimer, in Johannes 2 omsluit het ook de voorhof.
- (2) Er zal voor de Gemeente wel een speciale plaats zijn in de heerlijkheid. Zie Openbaring 4:4, waar de oudsten – die de Gemeente vertegenwoordigen – direct rondom de troon zijn geschaard. Paulus spreekt in 2 Korintiërs 12 eerst over de derde hemel en vervolgens over het paradijs; vermoedelijk is het paradijs een onderdeel van de derde hemel. Wij weten dat de priesterwoningen een apart onderdeel van de tempel vormden; zo zullen

wij als verheerlijkte priesters en koningen ook een intieme plaats hebben in Gods heerlijke tegenwoordigheid.

- (3) Ik beweer niet dat het Vaderhuis en het paradijs, waar de ontslapen gelovigen nú reeds zijn, identiek zijn. Beide plaatsen hebben bepaalde zegeningen echter gemeenschappelijk. Bovendien wordt het paradijs ook als een toekomstige zegen voorgesteld, nl. aan de overwinnaars te Efeze (Openb. 2:7). De belofte dat wij zullen eten van de boom des levens in het paradijs van God gaat dus verder dan de zegen die de ontslapen gelovigen nu reeds genieten in de tussentoestand. Met verheerlijkte lichamen zullen wij straks eveneens genieten van de zegeningen van het paradijs van God, van de boom en van het water des levens.
- (4) Verder draagt het Nieuwe Jeruzalem, d.i. de woonplaats van de verheerlijkte Gemeente, bij zijn openbaring vanuit de hemel ook de specifieke kenmerken van het paradijs van God (Openb. 22:1-5). Wij zijn dan tevens voor altijd met de Heer in het huis van Zijn Vader (vgl. 1 Tess. 4:17). Sommigen denken dat het Nieuwe Jeruzalem zelf, met de troon van God en van het Lam, het Vaderhuis is. Of zal dit de zichtbare manifestatie van het huis van de Vader zijn tijdens het Vrederijk en ook daarna? We weten het niet precies. God wil graag wonen bij de mensen. Laten wij ons niet wenden tot speculatieve ideeën, maar veeleer de Heer danken dat Hij Zich tot ons heeft neergebogen en Mens is geworden, opdat wij de 'dingen' van de eeuwigheid, de liefde van de Vader en de Zoon, door Hem zouden leren kennen en genieten. Onze hoop is bij Hem te zijn, bij Hem te wonen, Zijn heerlijkheid te bewonderen en Hem voor altijd te aanbidden.

(c) Is het waar dat Christus nog steeds bezig is met het plaats bereiden in het Vaderhuis?

Is het plaats bereiden in het Vaderhuis met de vele woningen een eenmalig werk (Joh. 14:2-3), of een voortdurende activiteit die pas is voltooid bij Zijn wederkomst? De uitdrukking 'het huis van Mijn Vader' verwijst in eerste instantie naar de tempel te Jeruzalem (Joh. 2:16), die o.a. vertrekken ('woningen') voor de priesters bevatte.

De Heer zegt dat Hij zou heengaan om voor Zijn discipelen plaats te bereiden. Dat zou Hij niet doen in het aardse Jeruzalem, en niet in de tempel, die binnen

afzienbare tijd zou worden verwoest. Nee, Christus ging heen naar de Vader. En daar bij de Vader, in het hemelse huis van de Vader, wilde Hij voor de Zijnen plaats bereiden. Daar zijn vele woningen, vele 'priestervertrekken'. Daar mogen wij God en het Lam eeuwig grootmaken.

Wat houdt het plaats bereiden in? Het plaats bereiden ziet op het gereedmaken van een verblijf, het 'kwartier maken' voor degenen die de boodschapper volgen (vgl. Luc. 9:52). Het woord 'bereiden' wordt o.a. gebruikt voor het bouwen van een stad ('Hij had hun een stad bereid', Hebr. 11:16), het klaarmaken van een toevluchtsoord ('een plaats, door God bereid', Openb. 12:6), en het banen van een weg (Openb. 16:12).

De Heer Jezus is dus als het ware de Gezant die vooruit is gereisd om een verblijf in gereedheid te brengen voor al degenen die Hem zullen volgen. Dat laatste gaat pas in vervulling bij Zijn wederkomst voor de Zijnen, bij de eerste opstanding en de opname van de gelovigen (Joh. 14:3; 1 Kor. 15:51-52; 1 Tess. 4:13-18). Hij komt persóónlijk om Zijn bruidsgemeente te halen en weg te nemen van de aarde. De ontmoeting vindt plaats in de lucht, en dan zal Hij ons invoeren in het huis van de Vader.

(d) Waar bevinden zich de ontslapen heiligen nu?

Ons thema werpt ook licht op een vaak gehoord misverstand, waarbij het ontslapen van gelovigen in verband wordt gebracht met de belofte van de Heer Jezus in Johannes 14:1-3. Dat is echter niet juist, want het gaat daar om de belofte van Christus' persoonlijke terugkeer, Zijn wéderkomst.

Het binnengaan in het Vaderhuis vindt niet plaats bij het ontslapen van de gelovigen, maar pas bij de eerste opstanding! Met opgestane en verheerlijkte lichamen zullen wij dan het Vaderhuis betreden, zoals dat ook met Christus Zelf het geval was.

Maar het is wel correct dat de ontslapenen nu reeds met Christus in het *paradijs* zijn, en daar de gelukzaligheid genieten. Met Christus te zijn, is verreweg het beste – ook in de tussentoestand tot aan de opstanding uit de doden (Luc. 16:25-26; 23:43; 2 Kor. 12:4; Fil. 1:23).

(e) Is het plaats bereiden pas klaar bij de wederkomst?

Het is ook onjuist om uit Johannes 14 te concluderen dat het plaats bereiden een activiteit is die voortduurt tot op het ogenblik van Zijn komst. Die gedachte zou afbreuk kunnen doen aan het éénmaal volbrachte werk van Christus op het kruis van Golgota. Ze is ook in tegenspraak met de woorden van de Heer Jezus Zelf. De vele woningen in het huis van de Vader waren er al (Joh. 14:2), ze moesten echter worden toebereid voor verlost mensenkinderen. Hoe is dit tot stand gebracht? Het antwoord is eenvoudig: door één enkele daad, en wel doordat Christus voor ons als Mens is binnengegaan in het hemelse heiligdom.

Op die manier is Hij onze Wegbereider en Plaatsbereider geworden, zodat Hij véle zonen tot heerlijkheid kan leiden (Hebr. 2:10). Christus zal het Vaderhuis vullen met verlost en verheerlijkte mensenkinderen. Hij is nu reeds door God gekroond met eer en heerlijkheid. Hij is de Koning der ere, geweldig in de strijd. Hij heeft al Zijn vijanden verslagen: zonde, dood en Satan. Hij heeft Zich gezet aan de rechterhand van de Majesteit in de hoge. Wie is Hij? De Mens Christus Jezus, en tegelijkertijd de eeuwige Zoon van de Vader. Dat is het grote geheim van Zijn Persoon.

Op dit tweede aspect van Zijn Persoon, nl. dat Hij de eeuwige Zoon van de Vader is, ligt in het evangelie naar Johannes de nadruk. Christus keerde terug naar de Vader die Hem gezonden had, terug in de vertrouwelijke sfeer van het Vaderhuis. Hij ging terug naar de plaats waar alles spreekt van de warmte en de intimiteit van de eeuwige liefde van de Vader voor de Zoon (vgl. Joh. 17:24). Die plaats heeft Hij nu reeds voor mensen toebereid, en wel doordat Hij als de Eersteling van een grote oogst daar is binnengegaan.

Christus is echter als Mens ook teruggegaan naar de troonzaal van Gods hemelse woning. Hij is daar gekroond met eer en heerlijkheid en gezeten aan Gods rechterhand, zoals o.a. de brief aan de Hebreëen ons betuigt. Hij heeft Zich daar met Zijn Vader gezet op Diens troon (Openb. 3:21). En wij mogen delen in Zijn heerlijkheid. De al genoemde verwijzing in de brief aan de Hebreëen is in dit verband ook van belang, want die zegt dat het hemelse vaderland en de hemelse stad reeds voor de pelgrims zijn toebereid: 'Hij had hun een stad bereid.'

(f) Welk werk doet Christus nu in de hemel?

Iets anders is natuurlijk dat Christus Zich na Zijn verhoging in de hemel ook volkomen inzet voor de Zijnen. En dat zal Hij doen totdat Hij komt om ons te halen. Hij is actief als onze Hogepriester bij God (Hebr. 7:25), en tevens als onze Voorspraak bij de Vader (1 Joh. 2:1). Hij behartigt onze belangen bij Zijn God en Vader, en Hij doet dat op een volmaakte wijze.

Als *Hogepriester* houdt Christus Zich bezig met onze zwakheden (Hebr. 4:14-16), als *Voorspraak* met de zonden die wij als gelovigen helaas nog bedrijven en die het genot van onze gemeenschap met de Vader verstoren (1 Joh. 2:1-2).

Deze verschillende activiteiten van de Heer zijn uiterst noodzakelijk voor ons om veilig het einddoel van de pelgrimsreis te bereiken. Kort samengevat: ze zijn nodig om óns toe te bereiden voor het Vaderhuis, terwijl dit huis zélf reeds lang geleden door Christus voor ons is toebereid.

Oude Sporen 2015

